

RAILNIEUWS-EXPRES

september 2009

RAILNIEUWS-EXPRES verschijnt maandelijks en kan gratis worden gedownload vanaf onze website www.hov-rn.nl

Redactieadres: Caan van Necklaan 246, 2281 BS RIJSWIJK

Internet: www.hov-rn.nlEmail: hov-rn@hov-rn.nl

“Meet and Greet” gemist ? Heeft u de afscheidsbijeenkomsten van “Het Openbaar vervoer – RAILNIEUWS” te Voorburg gemist ? De in deze bijeenkomsten getoonde beamerpresentatie wordt nogmaals gepresenteerd bij de NVBS-afdelingen Amsterdam op 16 november en Rotterdam op 10 december. <http://www.nvbs.com/Afdelingen/>

T I J D S C H R I F T E N

Op de Rails, september 2009, nummer 2009-9 * Na uitgebreid spoor- en tramnieuws uit binnen- en buitenland de volgende artikelen: **De stand van zaken in augustus 2009: Goederenvervoer in Nederland.** *Het goederenvervoer per spoor in Nederland ondervindt de gevolgen van de economische crisis. Vervoeren vallen weg of de frequentie wordt verlaagd. SNCF krijgt steeds meer grip op het vervoer in ons land door het inlijven van ITL en Veolia Cargo. Vanuit Amsterdam rijden HGK en Veolia kolentreinen naar het Ruhrgebied. ERS Railways verhoogt het aandeel van de elektrische tractie. ACTS nam afscheid van haar drie Britse huurlingen class 58.* * **Veranderingen in het park sinds 2001: De ICR-rijtuigen.** *Sinds het artikel over de veranderingen in het park ICR-rijtuigen van NS in Op de Rails 2001-5 volgden de ontwikkelingen bij dit materieeltype elkaar snel op. Nog tijdens de modernisering werd een nieuw rijtuigtype geïntroduceerd en viel het besluit een aantal gemoderniseerde rijtuigen opnieuw te verbouwen. De vertraagde levering van het hogesnelheids - materieel V250 was voor NS aanleiding tot een tijdelijke aanpassing van ICRm voor inzet op de HSL-Zuid.* * **Binnenkort in Groningen: Met de tram naar de universiteit.** *De Groningse gemeenteraad stelde medio juni het tracé van de eerste nieuwe tramlijn vast. Misschien nog wel belangrijker dan het besluit zelf was de brede steun voor het project: er was in de raad slechts één tegenstemmer. Dat er een tram gaat rijden van het Hoofdstation via de binnenstad naar het universiteitscomplex Zernike lijkt na het raadsbesluit bijna vast te staan.* * **De Amsterdamse Red Crosser-tram.** *In het centrum van Amsterdam rijdt sinds 2003 een speciale tram rond met het nummer 3001. Deze wagen is nog witter dan het overige GVBmaterieel en een rood kruis op de filmkast zorgt er extra voor dat de wagen opvalt. Het is de zogenoemde 'Red Crosser'.* * **S-Bahn Berlin in zwaar weer.** *Een kleine aanleiding met grote gevolgen, zo laten de actuele problemen bij de S-Bahn Berlin zich het best beschrijven. Op 1 mei 2009 ontspoorde in het station van Kaulsdorf een trein van lijn S5 Westkreuz – Hbf – Ostkreuz – Strausberg Nord met één as ten gevolge van een wielbreuk. Gewonden vielen er niet en de schade aan de infrastructuur was gering; de uitwerking echter niet.* * **De Duitse Krokodil.** *Krokodil, lenig, snel, krachtig en langlevend, kortom een taaie reptielsoort. De benaming slaat al lang op een type locomotieven in Zwitserland en Oostenrijk. Voor locomotieven in West-Duitsland is de bijnaam veel later in de kringen van spoorwegliefhebbers gaan leven. In de DDR – de staat van burgers en boeren – was het varken de mascotte voor deze locs.* * Verenigingsnieuws * Stichting NVBS-Excursies * Boekbespreking * Lezers schrijven * Railkalender * Agenda * NVBS – Winkel * www.NVBS.com/Opderails Op de Rails is los te koop o.m. bij De Wapstad (Rijswijk) en van Stockum (Den Haag).

Rail Magazine, september 2009, nr. 267 * Na uitgebreid spoor- en tramnieuws uit binnen- en buitenland de volgende artikelen: Zomaar veertig jaar geleden (4). *Bezoek van de legendarische stoomloc 18 323 aan Nederland* * Coevorden - Duitse grens * Fyra komt, HSL-Zuid in gebruik * Tractie bij ACTS (1) * Twee dagen op pad met Bombardier * Herinneringen aan station Lage Zwaluwe (3) * Pöstlingerbahn rijdt weer! * Met stangenlocs door Lapland (1) * Modelspoor: Ninove Terminus * Boren in de modelbouw (5) * De Emsland-veenbaan van Spijkspoor (2) * Higgins Boats * Een stellingmolen van Tilly Models * Lezersservice met Railtips, Vraag & Aanbod, Agenda & Prikbord. www.railmagazine.nl

Rail Hobby, september 2009, nr. 09 * Tandradlijn Ambawara weerspiegelt Indisch spoorwegverleden * Havenspoorlijn omgebouwd * Railview * Railmusea * De Benelux-locomotieven van de NMBS serie 11 in H0 van L.S.Models * Houtvervoer in de VS (5) * Foto's maken met een digitale compactcamera * Nannoka Vulcanus, hofleverancier van remblokken * Het spoort in Dubai * Railvitrine * Railpers * www.railhobby.nl

Op Oude Rails, juni 2009, nummer 230 * Verslag donateursdag 2009 in Den Haag * Korte biografie van A'damse motorwagen 307 en bijwagens 663 en 792 * TS-depot Scheveningen: meting "scheefstand" trucks en draaistellen * Geschiedenis en sloop HTM 290 (H10) * Depotnieuws TS Rotterdam * Europese erkenning voor SHM * Ton Slootmaker over vrijwilliger zijn bij de TS * RTM Ouddorp begint proefbedrijf van M67 * Visserij Museum Woudrichem helpt bij "breien" van bagagenetten RTM * Verslag van RTM/RoMeo-tour Rotterdam-Grevelingen * www.tramwegstichting.nl

Op Oude Rails, september 2009, nummer 231 * Toeristenlijnen 10 en 11 in Rotterdam * Werkplaatsnieuws TS Scheveningen * 2 mei 1949: laatste rit NBM-trams Utrecht, Zeist, A'foort, Doorn * Tractortrams * Rittenverslag Hoorn-Medemblik * Weg & werken & werkplaatsnieuws RTM * Herbouwbeschrijving elektrische installatie GTr 307 * www.tramwegstichting.nl

De laatste uitgave van **OVtoen**, het blad van de gezamenlijk optredende Amsterdamse O.V. musea, is eind Augustus opnieuw verschenen. Dit blad informeert over de museale activiteiten, en aanverwante zaken. In deze editie: Gemeentetram 307 officieel in dienst gesteld; bericht uit Portugal en de Gemeentetram Sloten. www.museumtramlijn.org

STIBANS-Bulletin, editie 2009-1 * Stibans-donateurs ontvangen tweemaal per jaar dit bulletin, ruim dertig pagina's vol nieuws, verlucht met foto's. In Bulletin 2009-1 het laatste nieuws over de materieelprojecten en de thuisbasis in Ble- rick. Verder gaat u mee op excursie naar Duitsland, wordt de STIBANS-verkoopstand gevolgd en krijgt u de laatste cij- fers van het STIBANS-museummaterieel. Ook de geschiedenis van treinstel 252 komt weer aan bod, ditmaal de stroomlijnform in internationaal verband. www.stibans.nl

Stichting Mat'54 Hondekop-vier, informatiebulletin 1 – 2009 * Column Michiel Krans: De laatste rit?! * 15 no- vember 2008: De Pepernotenrit * Koffiekopjes, een Hondekoperinnering uit de oude doos * Digitaal Hondeshoppen in de Hondeshop digitaal * Foto-collage * Groen en geel * Weekend opnames bij De Punt * www.mat54.nl

De Stoomtram, juni 2009, nr. 120 * Afronding van het sanerings- en herstructureringsproces in zicht * Collectie * uit- gebreide zomerdienst bij de Museumstoomtram * Stoomfestival Stations onder Stoom * "We brengen de lijn terug in de oorpronkelijke staat" * Voortgang restauratieprojecten * Uit het Stoomtram Documentatie Centrum * Het laatste nieuws over de restauratie van locomotief NS 6513 en rijktuig ZVTM AB8 vindt u op www.museumstoomtram.nl en op de nieuwe fotowebsite www.shm.fotopic.net

De Koppelstang, nr. 2009-3 * Van de redactie * Vanuit de loods * Langs de lijn * Met stoom naar de ZLSM * Wim van Eekeres stopt als machinist * Locomotive pour une musee de Pays-Bas; de terugkeer van loc 2412 * De 52 8053 voorzien van een nieuwe verflaag * VSM promotieteam * www.stoomtrein.org

Straßenbahn Magazin, September 2009, 41^e jaargang, nr. 239, ISSN 0340-7071*10815, 84 blz., in kiosk € 7,90 (D). In de rubriek "Journal" kiezen wij de volgende onderwerpen: Volop werkzaamheden aan de traminfrastructuur in Braun- schweig; tevens heeft men alle tramlijnummers in zogenaamde metrolijnnummers veranderd. Klinkt wellicht mooi maar het blijven gewoon tramlijnen... Magdeburg mag nieuwe lagevloertrams bestellen om ermee de laatste Tatra-trams te vervangen. Eindelijk is het dan bijna zo ver. In 2012 kan de Frankfurtse tram de Oderbrug oversteken naar de Poolse plaats Slubice, dat tot voor het einde van WO II tot Frankfurt zelf hoorde. In Berlijn is metrolijn U55 in bedrijf gekomen. Omdat deze lijn geïsoleerd ligt van het U-Bahnnet, moesten de wagenstellen via een takel de tunnel ingevoerd worden. Het traject loopt van het nieuwe centraal station naar de Brandenburger Tor, is 1,8 km lang en heeft € 320 miljoen ge- kost. In Bad Schandau bestaat de beroemde tramlijn Kirnitzschtalbahnhof 111 jaar. Linz heeft bij Bombardier nieuwe trans besteld (Flexity Outlook). Heidelberg vervangt de laatste Düwagtrams door 2-richtingstrams van Bombardier met als ex- tra mogelijkheid bepaald trajecten draadloos te berijden. Blackpool alwaar het restant-tramsysteem aan een zijden draad hing, heeft bij Bombardier 'Flexity 2'-tramstellen besteld. In Basel wordt komende jaren het trambestand geheel vernieuwd. Het hoofdartikel behandelt het tramsysteem van Würzburg (130.000 inwoners). Gestag werd en wordt aan de uitbreiding ervan gewerkt. In interviews met bestuurders worden de nodige argumenten pro tram aangedragen en zelfs de legende van de goedkopere bus ontkracht. Mogelijk een lezenswaard artikel voor de vroege vaders van ge- meentes vanaf soortgelijk inwonersaantal. Bij en over de S-Bahn in Berlijn spreekt men zelfs van chaos. Wegvallen van treinlijnen, uitdunnen van frequenties, enz. Reden omdat bijna eenderde van de S-Bahnvloot noodgedwongen aan de kant staat met nare gebreken. In Darmstadt rijdt de tram opnieuw naar de buitenwijk Arheilgen. 30 maanden heeft dat geduurd eer het zover was, maar het is dan ook een fraai tramtraject geworden. Een stoomtram aan het hoofd van een tramcorso mocht de hernieuwde lijn openen. In Hamburg is bij de Hochbahn de ringlijn U3 teruggekeerd. Een verslag. Het geschiedenisverhaal gaat ditmaal over de dubbelgelede, 2 x 3-assige trams te Oberhausen, een uitgebreid artikel met veel beeldmateriaal. Mainz heeft samen met het Oostenrijkse Graz trams besteld van het type Variobahn bij Stadler Pankow. Aanvankelijk lag het in de bedoeling om de bestaande M8-trams te saneren en van een lagevloer-middenstuk te voorzien. Echter enig rekenwerk liet zien dat nieuwkoop goedkoper zou uitvallen. De 111-jarige Kirnitzschtalbahnhof wordt in de bloemetjes gezet. Een ruim 80-jarig tramstel (MAN, 1928) ervan heeft inmiddels zelfs in een Hollywoodfilm mogen figureren ('The Reader'). In het Poolse Krakow gaat het goed met het tramsysteem getuige de uitbreidingen. Voor de modelliefhebber wordt het nodige op tramgebied gebracht. In deel 2 wordt verder uitgebreid in de Weense tramgeschiedenis gedoken en wel over de ondergrondse tramtrajecten aldaar, al dan niet vanaf begin 20^e eeuw gerea- liseerd, tevens voorzien van fraai beeldmateriaal. Tenslotte wordt aandacht gevraagd in woord en beeld voor het wel zeer fraaie trammuseum annex 4 km eigen tramlijn in het voormalige station Mooskamp te Dortmund.

www.strassenbahn-magazin.de

ThN

Ooproep

Op het werfterrein van De Vriendenkring Stoomschip „Vereeniging” te Almere bevindt zich een twee-assige stoom- spoorwegkraan op normaalspoor. Wij zouden graag in contact komen met spoorwegvrienden die ons iets over de histo- rie van dit object zouden kunnen vertellen zodat wij mede hierdoor tot een verantwoord restauratieplan kunnen komen. Om het object te zien kunt U in principe elke zaterdagmiddag ons werfterrein bezoeken maar U bent vooral welkom op onze Open Dag op zondag 4 oktober aanstaande. Voor nadere informatie kijkt U op onze website <http://www.stoomschipvereeniging.nl/> of belt U met 036-5312409.

B O E K E N

Bij **Uitgeverij de Alk** verscheen **Railatlas tramlijnen Den Haag en omstreken vanaf 1864** door Johan Blok en Dick van der Spek.

In Den Haag reed in 1864 de eerste paardentram van ons land, in 1879 de eerste stoomtram en in 1890 de enige acutram. Vanaf 1877 ontstond een stadstramnet, dat eerst door paardentrams werd bereden en vanaf 1904 door elektrische trams op in totaal vijftig lijnen. Vanuit en rond Den Haag kwamen meerdere tramlijnen, bereden door paardentrams, stoomtrams en elektrische trams, van verschillende maatschappijen naar Scheveningen, Delft, Wassenaar, Voorschoten, Leiden en het Westland.

Deze railatlas geeft in kaart, woord en beeld een totaalbeeld van de ontwikkeling en de geschiedenis van het stadstramnet van Den Haag en alle andere tramlijnen in en rond Den Haag vanaf 1864. Ook worden belicht de ligging van de sporen in de verschillende perioden en zaken op en rond de tramlijn, zoals de baan, railprofielen, haltevoorzieningen, bovenleiding en voeding van het tramnet. Een en ander wordt in dit boek uitvoerig behandeld aan de hand van vele net-, lijn-, gebieds- en detailkaarten, tekst en foto's.

Beide auteurs van dit boek, geboren Hagenaars, hebben meerdere publicaties op tramgebied op hun naam staan. Voor Johan Blok is de Haagse tram zijn specialiteit, voor Dick van der Spek het maken van tekeningen op spoor- en tramgebied. De twee specialiteiten hebben geleid tot het maken van de Railatlas.

Formaat 21 X 29,7 cm, genaaid gebonden. 288 blz, geïllustreerd met ruim 575 foto's en tekeningen. ISBN 978 9060133095. Verkoopprijs € 39,50.

Programma Rail Theaters

Rail Theater Amsterdam

Slotermeerschool, Burg.Fockstraat 85, A'dam-Slotermeer. Aanvang alle voorstellingen 20.00 uur.

Do 17/09: Filmprogramma van Willem Dijkman. Met een Krokodil door Oostenrijk; Stoom in Tsjecho-Slowakije; Furka Oberalp Bahn / Brig Visp Zermattbahn

Do 24/09: Filmprogramma van Aad de Wolf (HTV). 125 jaar Haagse Tram; 150 jaar Duitse spoorwegen in 1985; NS in de jaren zestig; Wereld op rails 1987.

Do 08/10: Diaprogramma van Geert Hoeksema en Wouter Wester over de spoorwegen in Frankrijk, heden en verleden.

Do 15/10: Diaprogramma van Frans de Jong over Zwitsers treinmaterieel door de jaren heen.

Historie Theater Voorburg

Zaal De Voorhof, Herenstraat 77 te Voorburg. Aanvang alle voorstellingen 20.00 uur.

Vr 18/09: Diaklankbeeld ** van Aad de Wolf. De laatste vooroorlogse jaren in Den Haag.

Vr 02/10: Filmprogramma van Aad de Wolf. Stoomtractie bij de DR; jaar Duitse spoorwegen in 1985; Engeland 1937; Bundesbahnstoom bij het Mittellandkanal 1967; Stoomtractie bij de ÖBB in de nadagen.

Do 08/10: Diaklankbeeld ** van Aad de Wolf. Voorburg in de jaren voor de oorlog, bezetting en bevrijding.

Vr 16/10: Filmprogramma van Willem Dijkman. De Berninabahn; De Albula Bahn; 75 jaar BLS; Stoom in Hongarije.

** = niet spoor- en tramgerelateerd programma.

S·T·A·R Dagen gaan door !

Stap in voor een reis terug in de tijd tijdens de S·T·A·R Dagen

Liefhebbers van grote en kleine treinen opgelet! Op zaterdag 19 en zondag 20 september organiseert Museumspoorlijn S·T·A·R voor de twaalfde keer de 'S·T·A·R Dagen'. Op beide dagen zijn er vele activiteiten in het teken van grote en kleine treinen. Belangrijk thema is dit jaar '*Help de S.T.A.R. aan stoom*'. Bij de brand van donderdag 27 augustus zijn namelijk de stoomlocomotieven beschadigd geraakt en zullen moeten worden hersteld.

Stap in voor een reis terug in de tijd!

Op beide dagen is het mogelijk om met historische treinen mee te rijden tussen Veendam, Stadskanaal en Musselkanaal. In de treinen zullen vrijwilligers van het Volk van Grada uit meereizen. Gestoken in historische klederdracht zullen zij de sfeer van het reizen in vroeger tijden laten herleven. De stoomlocomotief TE-5933 zal dit weekend niet rijden omdat deze locomotief beschadigd is geraakt tijdens de brand in de werkplaats. Als vervanging komt er een ruim 50 jaar oude diesellocomotief van de Nederlandse Spoorwegen, nu in beheer bij de Stichting Historisch Dieselmaterieel (SHD) en een Plan U van de NS. Dit dieseltreinstel wordt nu beheerd door de HIJSM uit Haarlem.

Vervoer over de weg en het water

Naast het vervoer per spoor is er ook aandacht voor historisch vervoer over de weg en het water. De stichting Historisch Streekvervoer Achterhoek (HSA) is aanwezig met een T-Ford uit 1923. Deze nostalgische 'streekbus' (in de kleuren van de Geldersche Tramweg Maatschappij) kan 8 passagiers vervoeren en zal op beide dagen rondritten verzorgen vanaf het station Stadskanaal.

In het kanaal bij het station Stadskanaal ligt de spitse praam 'Familietrouw'. Dit schip, bouwjaar 1894, is het oudste nog in originele staat verkerende schip in de provincie Groningen. Met de 'Familietrouw' (eigendom van het Veenkoloniaal Museum uit Veendam) worden tijdens de S-T-A-R-dagen rondvaarten verzorgd door het Stadskanaal.

De wereld van modeltreinen en boten

In de grote rijtuigenloods bij het station Stadskanaal kunnen liefhebbers van de kleine treinen terecht. Er zijn diverse modelspoorbanen te vinden, daarnaast is er van alles op modelspoorgebied te koop. En uiteraard is het museum in de loods ook geopend!

Er zijn niet alleen kleine treinen, maar ook kleine schepen. Nabij de brug bij het station Stadskanaal zijn de modelboten van Vaargroep De Vaarhobbyist Noorderlicht te vinden.

En verder..

Is er voor de jonge bezoekers een luchtkussen bij het station Stadskanaal en een draaimolen op het perron van het station Veendam. Op beide dagen is er live-muziek, met op de zondag een optreden van blue grass band 'Heavy Clay'.

Wanneer?

De S-T-A-R Dagen vinden plaats op zaterdag 19 en zondag 20 september. Alle activiteiten en attracties zijn op beide dagen geopend van 10.00 tot 17.00 uur. Uitgebreide informatie over toegangsprijzen en de dienstregeling van de treinen is te vinden op onze website: www.stadskanaalrail.nl of via het telefoonnummer (0599) 65 18 90.

A G E N D A (B I N N E N L A N D)

19 september: Afscheidsexcursie Plan T vanuit Utrecht. Informatie: www.spoorforum.eu

19 september: Modelspoor- en autobeurs SPIJKSPOOR in Delta, Albrandswaardsdijk 74 te Poortugaal.
www.spijkspoor.nl

19 en 20 september: De traditionele S.T.A.R.-Dagen. Zie apart bericht hierboven.

19 en 20 september: de Arend onder stoom in het Spoorwegmuseum. <http://www.spoorwegmuseum.nl/nl/actueel/evenementen.htm>

26 en 27 september: Modelspoorgroep Venlo organiseert i.s.m. Maasbuurtspoor te Gennep een internationale modelbouwshow in Venlo. College Den Hulster, Hagerhof 15 (A73 afslag ziekenhuis), 10.00 - 17.00 uur. Toegang: - 4 jaar gratis. 5-15 jaar €2,- en + 15 jaar €5,-. www.modelspoorgroepvenlo.nl

26 en 27 september: "Heimwee Expres" vanaf het Spoorwegmuseum te Utrecht over de Oosterspoorlijn naar Hilversum v.v. Vertrektijden NSM: 12.15 uur, 13.29 uur, 14.59 uur. Materieel: kijk op <http://www.spoorwegmuseum.nl/>

27 september: Rondrit met de Corus Excursietrein over het bedrijfsterrein van Corus. Vertrek Velsersbosch (gelegen nabij de hoofdingang van Corus IJmuiden) 10.45 uur. Info en reserveren: www.csy.nl

~~**3 oktober:** Open Dag bij de NedTrain vestiging te Tilburg in het kader van het 140-jarig jubileum. De laatste gelegenheid om het bedrijf te bezoeken voor de definitieve sluiting. www.nedtrain.nl **AFGELAST i.v.m. griepdreiging**~~

10 oktober: 10-15 uur: Modelspoorbeurs te Houten. Euretco-Expo-Center. <http://www.modelspoorbeurs.nl/>

10 en 11 oktober: Stoomtreindagen bij de Stoom Stichting Nederland, 10 – 17 uur. Museumstoomdepot aan de Bosdreef 75 te Rotterdam. www.stoomstichting.nl

17 oktober: 10-15 uur: modelspoor in- /verkoop en ruilbeurs. Reitdiep college (locatie Kamerling Onnes), Eikenlaan 286, Groningen. Inlichtingen: Wim Jelsma tel. 06 - 511 78 503.

18 oktober: Najaarsstoomdag bij de MBS. Info: www.museumbuurtspoorweg.nl

23 t/m 25 oktober: Eurospoor in de Jaarbeurs te Utrecht. www.eurospoor.nl

24 en 25 oktober: "Heimwee Expres" vanaf het Spoorwegmuseum te Utrecht over de Oosterspoorlijn naar Hilversum v.v. Vertrektijden NSM: 12.15 uur, 13.29 uur, 14.59 uur. Materieel: kijk op <http://www.spoorwegmuseum.nl/>

25 oktober: Rondrit met de Corus Excursietrein over het bedrijfsterrein van Corus. Vertrek Velsersbosch (gelegen nabij de hoofdingang van Corus IJmuiden) 10.45 uur. Info en reserveren: www.csy.nl

25 oktober: De Museumtramlijn te Amsterdam rijdt voor het laatst dit seizoen de zondagse dienstregeling. Tevens veiling met OV-gerelateerde kavels. www.museumtramlijn.org

1 november: open dag en modeltreinenbeurs bij de Hoornse Modelbouw Club. Scholegemeenschap OSG, Bonte-koestraat 3 in Hoorn van 10 -15 uur. <http://www.dehmc.nl>

28 en 29 november: Nederlandse Modelspoordagen in de Darling Market te Rijswijk. www.exporijswijk.nl

28 en 29 november: "Heimwee Expres" vanaf het Spoorwegmuseum te Utrecht over de Oosterspoorlijn naar Hilversum v.v. Vertrektijden NSM: 12.15 uur, 13.29 uur, 14.59 uur. Materieel: kijk op <http://www.spoorwegmuseum.nl/>

12 december: 10-15 uur: Modelspoorbeurs te Houten. Euretco-Expo-Center. <http://www.modelspoorbeurs.nl/>

19 december: Modelspoor- en autobeurs SPIJKSPOOR in Delta, Albrandswaardsdijk 74 te Poortugaal.
www.spijkspoor.nl

26 en 27 december: "Heimwee Expres" vanaf het Spoorwegmuseum te Utrecht over de Oosterspoorlijn naar Hilversum v.v. Vertrektijden NSM: 12.15 uur, 13.29 uur, 14.59 uur. Materieel: kijk op <http://www.spoorwegmuseum.nl/>

A G E N D A (B U I T E N L A N D)

BELGIË

26 en 27 september: Stoomfestival bij de Stoomtrein der drie Valleien. <http://cfv3v.in-site-out.com/>

10 en 11 oktober: 09.30 – 18.00 Euromodelbouw '09 in de Limburg Hal te Genk. www.euromodelbouw.be

16 t/m 21 oktober: "Busworld Europe" te Kortrijk. www.busworld.org

DUITSLAND

18 t/m 20 september: Nostalgische "Schienenbusfahrten" met de twee- of driedelige Schienenbus VT 98 vanaf het Eisenbahnmuseum Bochum-Dahlhausen via Hattingen, Herbede, Witten-Wengern Ost naar Hagen Hbf en terug.

[RuhrtalBahn GmbH](http://www.RuhrtalBahnGmbH)

19 en 20 september: Eisenbahnfest in het Bw Arnstadt met gastlocomotieven uit Leipzig, Halle, Weimar en Chemnitz.

<http://www.bw-hist.arnstadt.de/>

27 september 2009: 10.00-18.00 uur stoomloccdag "Osnabrück unter Dampf" met o.a. BR 78, 52 en 41.

<http://www.osnabruecker-dampfloekfreunde.de/Fahrplan/Dampfloekfest/dampfloekfest.html>

2 t/m 6 april 2010: viering 175 spoorwegen in Duitsland in de driehoek Gerolstein – Koblenz - Trier.

<http://www.dampfspektakel.info/>

GROOT BRITTANNIË

24 t/m 29 september 2010: 125 jaar tram in Blackpool. Tramparades, gasttrams, open huis. Meer info volgt.

Met deze agenda vervalt de agenda uit onze vorige editie.

Houdt rekening met afgelastingen van evenementen i.v.m. Mexicaanse griep

Nadere info uitsluitend bij de betrokken organisatoren.

Alle aankondigingen zijn onder voorbehoud van wijzigingen, typefouten e.d.